

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Sokolská 165

Sokolská 165, 562 24 Ústí nad Orlicí

Identifikátor školy: 600 103 595

Termín konání inspekce: 19. - 20. února, 1., 3. - 5. března 2004

Čj.:	J5-1011/04-1006
Signatura:	kj5ax125

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy
- ❖ materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy
- ❖ průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola (MŠ) má 2 třídy s celodenním provozem. Její kapacita je 50 míst. Od 1. ledna 2003 je příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Město Ústí nad Orlicí se sídlem Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí. K docházce do MŠ je ve školním roce 2003/2004 zařazeno 50 dětí ve věku od 2 do 7 let. Z toho 8 dětí má odklad školní docházky (OŠD). V I. třídě jsou umístěny děti 2 - 4,5leté, ve II. třídě 4,5 - 7leté. Součástí MŠ je školní jídelna. MŠ realizuje vlastní školní vzdělávací program pro školní rok 2003/2004.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU MŠ

V MŠ pracují čtyři pedagogické pracovnice odborně a pedagogicky způsobilé. Jedna z nich je logopedickou asistentkou a provádí v MŠ nápravu řeči. Učitelky mají pracovní úvazky uzavřeny na dobu neurčitou, pouze ředitelka je zřizovatelem jmenována do funkce na dobu určitou - od 1. ledna 2003 do 30. června 2004. Od poslední inspekce se zvýšil v MŠ počet pedagogických pracovníků o jednu učitelku. Průměrná délka jejich pedagogické praxe činí 28 let.

Organizace činnosti a pravidla provozu MŠ jsou stanovena v řadě dokumentů - Organizačním řádu MŠ, Vnitřním řádu MŠ, Vnitřním organizačním řádu MŠ, Režimu dne a v dalších. Je zde obsaženo značné množství informací, některé se vyskytují duplicitně, jiné jsou nepřesné nebo neúplné. Podklady byly zpravidla převzaty z komerčních nabídek, ale již ne zcela upraveny pro podmínky MŠ. Základním dokumentem je Organizační řád MŠ určující odpovědnost pracovníků na úseku provozu a výchovně vzdělávací činnosti, organizační strukturu, upřesňuje podmínky výchovně vzdělávací práce.

Pedagogický kolektiv se schází k poradám pravidelně dle plánu. Jejich náplň je sice zaměřena na pedagogickou problematiku, ale jsou projednávány pouze dílčí jevy výchovně vzdělávacího procesu. Absentuje diskuze o zásadních otázkách jako je koncepce vzdělávací práce, cíle a způsoby vzdělávání. Zápisy jsou prováděny stručně a heslovitě, bez závěrů, takže si pedagogické pracovnice případné dohodnuté postupy či poznatky buď musí zapamatovat, anebo si pořizovat vlastní záznam.

K dalšímu vzdělávání je využívána nabídka Pedagogického centra v Pardubicích a jeho pobočky v Ústí nad Orlicí. Učitelky mají k dispozici informační zpravodaj, který nabízí vzdělávací akce. Semináře si volí samy podle svého zájmu, v dílčích případech ředitelka doporučuje zaměření jejich dalšího vzdělávání. Kontrola plnění pedagogických záměrů školy není systematicky realizována. Z cílů hospitační činnosti, ani z daných zjištění nevyplývá záměrnost ve vedení učitelek.

Při hodnocení práce zaměstnanců se ředitelka řídí Kritérii hodnocení zaměstnanců MŠ pro školní rok 2003/2004 a Zásadami pro přiznání mimořádných odměn zaměstnancům MŠ, které jim přiznávají ocenění i za práci, která je jejich povinností.

Personální podmínky jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU MŠ

MŠ je umístěna ve dvou přízemních pavilonech, které jsou navzájem propojeny. V meziprostoru se nachází hospodářské zázemí školy, školní kuchyň, sklady a kanceláře. Součástí MŠ je školní zahrada.

Třídy jsou prostorné, světlé. Jsou vybaveny nábytkem, který je přiměřený věku dětí. Třída mladších dětí je řešena do tvaru „L“. V přední části místnosti, kde jsou umístěny stoly, probíhá vedle vzdělávací činnosti i stolování. V zadní části je volný prostor pro pohybové aktivity a odpočinek dětí. Nevýhodou této třídy je to, že nemá žádné sklady a veškerý materiál a pomůcky se tak skladuje ve skříních ve třídě. V obou částech třídy jsou nábytkové stěny a další skřínky. Ve II. třídě je nábytku méně, neboť u ní jsou zřízeny úložné prostory. Přímo ze tříd je vstup na prostorné terasy a odtud na zahradu.

Vybavení hračkami, stavebnicemi, učebními pomůckami a materiálem je vyhovující, průběžně je doplňováno. MŠ je vybavena různorodým tělovýchovným náradím a náčiním, má dostatek dětské literatury, k hudebním činnostem je k dispozici klavír, varhany, rytmické nástroje. V každé třídě je radiomagnetofon s CD přehrávačem, v jedné navíc televize a video. Škola vlastní promítačku a starší typy gramofonů, které jsou využívány minimálně, některé již nejsou funkční. Školní zahrada má dostatek kovových průlezek. Je zde pískoviště, dřevěná prolézací sestava, stoly s lavicemi a zahradní domek, který slouží jako sklad hraček a pomůcek.

Ředitelka má zpracován plán dalšího materiálového vybavení a oprav pro tento školní rok. Jeho realizace se odvíjí od přidělených finančních prostředků. Efektivní využívání materiálních zdrojů je sledováno namátkově při kontrolní činnosti ředitelky.

Materiálně technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MŠ

Realizace výchovně vzdělávacího programu

MŠ se řídí ve výchovně vzdělávací práci „Ročním pracovním plánem“ pro školní rok 2003/2004. Tento dokument představuje školní vzdělávací program (ŠVP). Formuluje obecné výchovné úkoly nikoliv vzdělávací cíle, není jasná koncepce vzdělávací práce. Vzdělávací obsah je vymezen prostřednictvím tematických celků, které jsou ve třídních vzdělávacích programech rozděleny do dílčích tematických okruhů. Zde jsou stanoveny specifické vzdělávací cíle z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Výchovně vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

MŠ vede o průběhu výchovně vzdělávací činnosti pedagogickou dokumentaci. Realizované výchovně vzdělávací aktivity jsou zaznamenávány do Přehledu výchovné práce. Povinnou dokumentaci škola vede v souladu s právními předpisy. Evidence dětí obsahuje údaje o přijetí a průběhu pobytu dítěte v MŠ.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

MŠ pracuje podle výše uvedeného ŠVP již druhým rokem, avšak jeho naplňování nebylo analyzováno a průběžně vyhodnocováno. Součástí Ročního pracovního plánu je sice Hodnocení školního roku 2002/2003, ale neanalyzuje realizaci pedagogických záměrů, pouze popisuje dílčí jevy z průběhu pedagogického procesu, závěry nejsou vyvozeny. V kontrolní činnosti jsou využívány namátkové hospitace, cíle nejsou stanoveny, pouze je určena oblast jako předmět sledování.

Systém kontroly plnění výchovně vzdělávacího programu není účinný.

Při organizaci výchovně vzdělávací činnosti byly respektovány psychohygienické zásady. Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený.

Rodiče jsou informováni o průběhu výchovy a vzdělávání na třídních schůzkách. Vnitřní řád školy, který mají rodiče k dispozici v šatnách, informuje pouze o rodičovských povinnostech. Aktuální informace jsou jim poskytovány denně při předávání dětí. Výsledky prací dětí jsou zveřejňovány v šatnách MŠ.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Kvalifikace učitelek a jejich zkušenosti pozitivně ovlivňovaly kvalitu výchovně vzdělávací činnosti.

Spontánní činnosti

Prostředí tříd nabízelo především volnost pro pohybové aktivity a pro konstruktivní hry na koberci či u stolků. Minimálně byla vytvořena motivující zákoutí pro skupinové a individuální spontánní činnosti. Podnětější bylo v tomto případě prostředí I. třídy, které částečně motivovalo děti k tvořivým hrám a poskytovalo jim ke hře i soukromí. Nápadité herní doplňky podporující rozvoj fantazie a představivosti byly uplatněny ve hře starších dětí a pozitivně ovlivňovaly její průběh. V obou třídách byla část hraček a stavebnice vhodně umístěna v koších či přepravkách, dětem byly snadno dostupné. Motivace ke spontánním činnostem vycházela u většiny dětí z jejich vnitřních potřeb. U mladších dětí učitelka pomáhala hlavně s jejich výběrem. Občas vstupovala do her, usměrňovala jejich průběh. Ve II. třídě byly děti při hře zcela samostatné. Učitelky měly připravenou nabídku výtvarných a pracovních činností, při které si děti procvičovaly a upevňovaly technické dovednosti při stříhání, vybarvování a nalepování. Aktivní a emoční zapojení dětí bylo zřetelné v námětových hrách, které si volily a rozvíjely samy. Ve třídách vládla příjemná atmosféra, na které se podílel především vstřícný přístup učitelek k dětem a vzájemné vztahy založené na důvěře a spolupráci. Učitelky byly s dětmi v úzkém kontaktu, podněcovaly je k slovním projevům, poskytovaly jim podporu i pohotovému, pozitivní ocenění. Méně výrazné bylo vedení dětí k samostatnému rozhodování a vyjadřování vlastního stanoviska.

Průběh spontánních výchovně vzdělávacích činností byl velmi dobrý.

Řízené činnosti

Pedagogické pracovnice se na výchovně vzdělávací práci připravují, zpracovávají třídní vzdělávací programy, které realizují zpravidla v průběhu jednoho týdne. Programům chybí konkrétní vzdělávací záměr. Důraz je kladen na osvojování poznatků. Jen ojediněle se vyskytuje rozpracovaný pedagogický záměr, v němž se odrážejí všechny tři roviny cílů - rozvojových, hodnotových a postojoyých. Vzdělávací obsah je strukturován do několika

oblastí (v dřívějším pojetí výchov), které představují výčet prostředků, namísto nabídky činností.

K motivaci řízených činností bylo využito námětu třídního vzdělávacího programu, který byl v daném týdnu realizován. Vždy šlo o slovní připomenutí tématu a jeho hlavní náplně nebo děti byly k činnosti prostě vyzvány. Většina motivace postrádala nápaditost a moment překvapení. Aktivizující byla pouze při tělovýchovných aktivitách. Tyto činnosti měly dynamický průběh a spád, přinášely dětem změnu, radost a uspokojení.

Řízené činnosti probíhaly převážně frontálně a účastnily se jich zpravidla všechny děti. Jen při výtvarných a pracovních aktivitách pracovaly ve skupinkách, kde se postupně střídaly. Většina činností byla z hlediska nároků na dítě přiměřená. Děti splnily dané úkoly, ale kreativita v těchto činnostech byla potlačena. Pouze při pracovní činnosti v mladší třídě bylo zvolené učivo ve vztahu ke schopnostem dětí náročné. Při jazykových a rozumových činnostech u starších dětí byl důraz kladen na rozvoj naukových znalostí a fonemického sluchu. Z metod byla zvolena klasická práce u magnetické tabule, kde děti plnily individuálně úkol dle pokynů učitelky. Byla zařazena též smyslová hra, která měla zábavný průběh a děti zaujala. Následující didaktická hra, kde děti měly uplatnit kooperaci, se vlivem složité organizace a nepochopení pravidel nerozvinula. Do průběhu vzdělávacích aktivit byly vkládány i literární činnosti, ale ne vždy byla jasná jejich smysluplnost. V situacích, kdy aktivity byly řazeny za sebou v časově delším sledu, se projevovala u některých dětí nesoustředěnost a únava. Nevyrušovaly, ale bez citového zaujetí se účastnily probíhající program. Verbální projev mezi učitelkou a dětmi byl vyrovnaný. Hodnocení dětí bylo pozitivní, v některých momentech více zaměřené na výsledky činností než jejich průběh.

Průběh řízených výchovně vzdělávacích činností byl dobrý.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Úroveň sebeobslužných dovedností a zdvořilostních návyků dětí je odpovídající jejich věku. Během celého dne jsou tyto návyky průběžně upevňovány. Starší děti je běžně používají ve vzájemném styku, děkují za pomoc či slušně žádají druhého. U mladších dětí tyto návyky nejsou zažité, ale jsou učitelkami neustále sledovány a připomínány. Samostatné jsou děti při stolování. Pouze v I třídě jsou podmínky k rozvoji samostatnosti v době podávání hlavního jídla značně omezené. Narušují plynulost a brání dětem v možnosti vlastní seberealizace.

Do výchovně vzdělávací činnosti jsou zařazována grafomotorická cvičení, při kterých je upřednostňována práce s pracovními listy, při kterých je plněn především didaktický úkol. Využívání grafických cviků sloužící k uvolnění ruky, a tím i jako příprava na psaní, není systematické. Pravidelně jsou zařazována ranní cvičení se zdravotním zaměřením. Děti dokáží průpravné cviky správně provádět.

Řečové dovednosti dětí jsou individuální, rozdílné. Dětem s vadami řeči je poskytována logopedická péče. V případě závažnějších vad je rodičům doporučována návštěva u odborníků speciálně pedagogického centra, což je rodiči využíváno. Samostatnost verbálního projevu dětí se odvíjí od dovedností učitelek vytvářet podnětné komunikační prostředí. Při řízených aktivitách se často z jazykového projevu vytrácí spontaneita. Naopak při spontánních činnostech jsou děti v komunikaci otevřené, bezprostřední. Při hrách si dokáží rozdělit role, spolupracovat a hru tvořivě rozvíjet.

Děti mají široký okruh poznatků ze společenského i přírodního prostředí, osvojují si návyky o jeho péči a ochranu, znají množství říkadel a písní. Úroveň rozvoje fonemického sluchu je na dobré úrovni, děti dokáží určit první hlásku ve slově. Při hudebně pohybových činnostech prokázaly smysl pro rytmus, rezervy jsou v rozvoji pěveckých dovedností. Děti mají možnost seznamovat se s různými druhy pracovního materiálu. Z výtvarných technik převládá u starší dětí kresba tužkou či pastelem. Jejich výsledky vypovídají o osobitém projevu. U mladších

děti byly sledovány výsledky šablonovitého typu. V obou třídách je nedostatečně upevňována správná technika střihání.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti byly velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina MŠ Ústí nad Orlicí, Sokolská 165 a Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru školství, mládeže a sportu v Pardubicích o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vykazují v uvedených údajích soulad.

MŠ nabízí rodičům a dětem zájmové aktivity. Pod vedením učitelky MŠ probíhá v odpoledních hodinách v místní sokolovně cvičení předškolních dětí. Je určeno i pro ty, které MŠ nenavštěvují. V dopoledních hodinách, pravidla v době spontánních činností, vede ředitelka výuku hry na flétnu. Doba konání této aktivity není přesně stanovena. Každoročně nejstarší děti absolvují plavecký výcvik a 1x za 14 dní navštěvují saunu.

Při kontrole hospodaření s finančními prostředky strážníků za kalendářní rok 2003 byla zjištěna značná úspora těchto prostředků. Tyto nebyly použity na nákup potravin, ale k jiným účelům.

Při kontrole dokumentace pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále BOZP) bylo zjištěno ze zprávy o revizi elektrického zařízení č. 150-E/131/P-2001 ze dne 16. října 2001, že osvětlení jednotlivých prostor (herny, ložnice, kuchyně) nesplňuje požadavky současných předpisů pro instalaci osvětlení. Ke dni kontroly nebyla tato závada odstraněna.

V zápise o provedené prověrce BOZP ze dne 1. března 2004 byla zjištěna nerovnost podlahy (vyboulení) v místnosti I. třídy. Tato závada se vyskytuje v zápise opakovaně. Přestože se jedná o závady ohrožující zdraví dětí, nebyly dosud odstraněny.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Mateřské školy Ústí nad Orlicí, Sokolská 165 ze dne 18. října 2002
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru školství, mládeže a sportu v Pardubicích o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 12. ledna 2004, čj. KrÚ 20603/2003 OŠMS
3. Výkaz o mateřských školách Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2003
4. Dohoda - stanovení počtu dětí v jednotlivých třídách MŠ z 2. prosince 2003
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků MŠ
6. Přihlášky k zápisu do mateřské školy - všech dětí
7. Rozhodnutí o zařazení do mateřské školy - všech dětí
8. Evidenční listy dětí ve školním roce 2003/2004
9. Přehled docházky - září 2003, březen 2004
10. Roční pracovní plán - školní rok 2003/2004
11. Třídní vzdělávací programy - I. - II. třída, leden - březen 2004
12. Přehled výchovné práce ve školním roce 2003/2004, I. - II. třída
13. Organizační řád MŠ ze dne 1. ledna 2004
14. Vnitřní organizační řád MŠ pro pedagogické pracovníky - ze dne 1. ledna 2004
15. Vnitřní organizační řád MŠ pro provozní pracovníky - ze dne 1. ledna 2004

16. Vnitřní řád MŠ pro personál - ze dne 1. září 2003
17. Řád MŠ - ze dne 1. září 2003
18. Provozní řád MŠ - bez data účinnosti
19. Režim dne MŠ
20. Zápisy z pedagogických porad - školní rok 2002/2003, 2003/2004
21. Hodnocení školního roku 2002/2003
22. Plán dalšího vzdělávání - školní rok 2003/2004
23. Záznamy z hospitací - školní rok 2003/2004
24. Rozpis služeb pedagogických pracovníků MŠ - školní rok 2003/2004
25. Kriteria hodnocení zaměstnanců MŠ - školní rok 2003/2004
26. Zásady pro přiznání mimořádných odměn - ze dne 1. ledna 2004
27. Inspekční zpráva, čj. 105 097/99-1006
28. Vyjádření ředitelky MŠ ze dne 1. března 2004
29. Zápis z prověrky BOZP ze dne 1. března 2004

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou z hlediska kvalifikovanosti velmi dobré. Pedagogické pracovníce aktivně přistupují k dalšímu vzdělávání. Méně výrazná je aplikace nových poznatků a trendů do výchovně vzdělávacího procesu.

Materiálně technickému zázemí školy je věnována ze strany vedení školy stálá pozornost, jeho úroveň vytváří příznivé podmínky pro výchovně vzdělávací práci. Operativně i plánovitě s časově delším výhledem jsou zajišťovány opravy, renovace a obnova materiálního vybavení MŠ. Jejich realizace se odvíjí od přidělených finančních prostředků.

Při spontánních i řízených činnostech jsou uspokojovány potřeby dětí, rozšiřovány jejich poznatky, dovednosti a zkušenosti. Vyšší úroveň je zaznamenávána u spontánních činností. Kvalitu řízených činností v některých momentech negativně ovlivňuje jejich didaktické zaměření, učivo je více pojímáno jako cíl než jako vzdělávací prostředek.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jaroslava Břízová	Jaroslava Břízová, v. r.
Členové týmu	Jitka Chalupníková	
	Miluše Jasanská	
	Ing. Helena Koudelková	
	Rudolf Jahoda	

V Ústí nad Orlicí dne 19. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. března 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jana Fišerová

Fišerová, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-04-22	J5-1011/04-1006
Zřizovatel	2004-04-22	J5-1011/04-1006

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.